

11th International Conference on Language, Literature, Culture and History Studies

بررسی و نقد دیدگاه مستشرقان در مورد اقتباس در منابع شفاهی و کتبی

دکتر نسرين علوی نیا

استاد دانشگاه آزاد اسلامی، داراب، فارس

زهرا افسری

دبیر آموزش و پرورش منطقه ۳، شیراز، فارس

الهام اخوان

استاد حوزه علمیه غدیریه، شیراز، فارس

زهرا نعمتی

استاد حوزه علمیه غدیریه، شیراز، فارس

چکیده

این مقاله به روش توصیفی - تحلیلی و با ابزار کتابخانه ای به بررسی و نقد دیدگاه مستشرقان در مورد اقتباس قرآن در منابع شفاهی و کتبی می پردازد به این ضرورت که پس از ورود مستشرقان به مطالب قرآنی و دینی و بیان دیدگاه های آنها در این زمینه نظریات متعدد و گاه متناقضی پیدا شد که علاوه بر توسعه دانش، گاهی اوقات شبهه افکنی نیز ایجاد می شد. وجود عده ای از مشترکات در زمینه های اعتقادی، احکام و معارف، توصیه های اخلاقی، قصص و سرگذشت ها، موجب شد تا برخی مستشرقان و قرآن پژوهان بر این باور باشند که قرآن اقتباسی از ادیان گذشته خصوصاً از کتاب تورات و انجیل است. گرچه خداوند در آیات متعدد از جمله آیه ۱۰۳ سوره نحل، آیه ۴ سوره فرقان و آیه ۱۴ سوره دخان به طرد نظریه اقتباس پرداخته اما دیدار پیامبر با یهودیان و مسیحیان مورد استناد و استدلال برخی از مستشرقان مغرض قرار گرفته است، گرچه مستشرقان منصف تلاش کرده اند بدون غرض در مورد دین اسلام و پیامبر (ص) اظهار نظر کنند. این مقاله با بررسی و نقد دیدگاه آنها تلاش دارد تا در تبیین معارف اسلامی گام بردارد.

واژگان کلیدی: مستشرقان، اقتباس، منابع کتبی، منابع شفاهی، قرآن.